

Monumentnummer*: 518465

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82900/115

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Nieuwe Passeerdersstraat	1			1016 XP	Amsterdam		
Marnixstraat	344			1016 XV	Amsterdam		
Marnixstraat	346			1016 XV	Amsterdam		
Leidsekade	49			1016 CW	Amsterdam		
Leidsekade	50		A,B,C	1016 CW	Amsterdam		
Leidsekade	51			1016 CW	Amsterdam		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Amsterdam	E			6466
Amsterdam	E			10212
Amsterdam	E			10216
Amsterdam	E			10215
Amsterdam	E			10918
Amsterdam	E			10917
Amsterdam	E			10213
Amsterdam	E			6467

*Omschrijving***

Inleiding

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan de oostzijde van de Nieuwe Passeerdersstraat en op beide hoeken van Marnixstraat en Leidsekade in 1886-87 tot stand gekomen TURNZAAL met bijvertrekken, met woningen (waaronder een conciërge- en kasteleinwoning) aan Marnixstraat en Leidsekade en een bierkelder in het souterrain naar ontwerp in Neo-Hollandse Renaissance van Jonas Ingenohl en K. Muller in opdracht van de Maatschappij voor Turngebouwen te Amsterdam bij monde van J.H. Stokvis.

N.B. Het gebouw werd geopend op 19 november 1887. Er huisden 4 turnverenigingen: 'De Amsterdamsche Gymnastiek-Vereeniging', 'Kracht en Vriendschap', 'Olympia' en 'Lycurgus'. In april 1978 vestigde zich hier het kindertheater 'De Krakeling'.

Omschrijving

Op een U-vormige plattegrond, rond een binnenplaats tot stand gekomen en geheel in rode baksteen opgetrokken samenstel van bouwvolumen bestaande uit een turnzaal met daaromheen bijvertrekken van twee bouwlagen met aan weerszijden hiervan, en met de voorzijde gelegen aan zowel Marnixstraat en Leidsekade, woningen bestaande uit een souterrain, drie verdiepingen en een kapverdieping. De buitenste risaliet van beide gevelzijden heeft onder de kap nog een derde verdieping. Alle bouwvolumina worden gedekt door een zadeldak met pannen. Zijde Nieuwe Passeerdersstraat. Tussen twee risalieten teruggeplaatste turnzaal van 8 vensterassen breed, gelegen achter een recent tot stand gekomen voorgebouw met lessenaarsdak (laatst genoemde niet bij de bescherming inbegrepen). De middelste twee vensterassen hebben een trapgevel met bolvormige bekroning als afsluiting, gedekt door een steekkap. De schuine treden van de topgevel zijn bedekt met pannen. De traveeën van dit teruggeplaatste bouwdeel worden gemarkeerd door steunberen. De gekoppelde vensters met bovenlichten hebben boogvelden. De vensters van de twee middelste traveeën zijn gevat in een driepasboog. Tussen deze driepasbogen een jaartalsteen. In de topgevel een venster met boogveld. De aan weerszijden geplaatste ingangstraveeën zijn voorzien van een ingang met aedicula. Dubbele deuren. Boven de rechteringang in het fries: TURNZAAL. Zijde Marnixstraat. Gevel bestaande uit middendeel van vijf vensterassen breed. Twee hoekrisalieten, de rechter omlopend in de Nieuwe Passeerdersstraat. Middelste bouwlichaam bestaande uit souterrain, bel-etage, eerste, tweede en een kapverdieping. Middelste travee voorzien van een door de gootlijst brekend topgeveltje, aan de onderzijde voorzien van boognissen. Souterrain voorzien van hoge rondboogvormige vensteropeningen met diepliggende vensters achter traliewerk en twee rondboogvormige ingangen, geheel links. Cordonlijst markeert overgang naar bel-etage. Rechthoekige vensteropeningen met kruiskozijnen. Overstekende eerste verdieping met rondboogvormige vensteropeningen waartussen jaartalankers. Tweede verdieping met brede afwaterende cordonlijst onder de vensters. Twee dakkapellen. Hoekrisalieten voorzien van trapgevels met dakpannen op de treden. Linkerrisaliet voorzien van trapportaal met tegelwerk. Over eerste en tweede verdieping een erker. Spitsboogvormige vensteropeningen ter hoogte van derde verdieping. Rechtersisaliet omlopend naar Nieuwe Passeerdersstraat met beeld op een sokkel, erker ter hoogte van tweede verdieping en een door de gootlijst brekend topgeveltje. Achterzijde van beide risalieten eveneens voorzien van trapgeveltje. Zijde Leidsekade. Eveneens opgedeeld in middenbouwdeel met twee hoekrisalieten. Nagenoeg identiek aan Marnixstraatzijde doch met de volgende verschillen: middelste travee van middenbouwdeel voorzien van portiek met trapportaal. Boven vensters van bel- etage Tudorboogvormige nissen. Opengewerkte 'tuit' van topgevel in rechtersisaliet met daaronder sierijzeren hijsbalk.

Het INTERIEUR van de turnzaal is nog in oorspronkelijke staat met houten vloer, lambrisering, open dakstoel met trekspanten en tekstfries.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Voormalige turnzaal met bijbehorend interieur en met bijvertrekken en woningen van cultuurhistorische waarde alsmede van architectuurhistorische waarde vanwege het belang voor het oeuvre van Ingenohl & Muller. Eveneens van belang vanwege de functionele zeldzaamheid en vanwege de gaafheid van zowel interieur als exterieur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Woonhuis(K)

Sport en recreatie

Functie

Woonhuis

Gymnastiekzaal